

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania

Francus, Antonius

Augustæ-Vindelicorum, M. DCC XXVI.

Annus 1724. Soc. 185.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72313)

monet, ne mittatur sacerdos. Multis operibus de novo factis illustratur ædificium Eborensis Collegii. Conimbricæ inaurata pegmata altarium ad latera majoris aræ. Ibidem introducta devotio B. Virginis à bona morte. Infans D. Franciscus eligit unum de nostris Magistrum filii sui D. Petri. Abluuntur baptismo Legati Regis Theocasi; de quibus anno superiore; eos nostri sacris mysteriis instruxerunt. Quarta & vigesima Septembris Regina Serenissima in lucem edit Infantem D. Alexandrum. Ad Indiam profectus P. Joannes Antunius cum aliis octo. Conjux Archithalassi, desperatâ jam corporis salute, se unâ cum Archithalasso obstrinxit voto erigendi suo sumptu D. Xaverii Collegium, si valetudini restitueretur: melius habere cepit, votumque nuncupatum innovavit. Mortem cum vita commutarunt, Conimbricæ P. Gaspar Ribeiro, P. Antonius Veiga Collegii Rector, P. Ludovicus Ferrazius, Antonius de Sanctis coadjutor, Georgius Figueiredus tiro; Ulyssipone P. Antonius Simonius, P. Philippus Luisius Procurator Maranonis, Antonius Luisius coadjutor; Bracharæ P. Antonius Leitamus; Portalegræ P. Josephus Ribeiro Collegii Rector. Ulyssipone mense Augusto extremum vitæ anhelitum edit Dominus Antonius Figueiredus domo Goveensis in diocesi Conimbricensi, sua bona legat Societati ad fundandum Collegium Goveæ. Eboræ rapitur immaturâ morte Josephus Saldania Albuquerqueius adolescens de primaria Regni Nobilitate, Convictor Collegii Purificatæ Virginis, præditus sanctis moribus; sepelitur magnâ pompâ in templo nostro in sacello D. Francisci Borgiæ, cujus erat consanguineus.

Annus 1724. Soc. 185.

REge offenso, Præpositus Domus Professæ, & Visitator Provinciæ coacti sunt deponere magistratus suos. Fit Vice-Provincialis loco Visitatoris P. Antonius Galvam Rector Conimbricensis. Rebus non paucis patescit Regem non iratum Societati, sed duobus, quos dixi. Rex, & Regina honestant suâ præsentia novendiales preces D. Xaverii in templo Domus Professæ. Rex Serenissimus studentium fautor egregius donat in perpetuum redditum quingentorum aureorum singulis annis nostro Collegio Ulyssiponensi, ut bis quotannis habeantur literaria certamina ab scholasticis externis. Mense Julio habito primo litterario certamine, Rex interfuit dramati, ac distributioni præmiorum. Idem consulens scholasticorum siti, jussit in atrio scholarum fieri marmoreum receptaculum aquæ, ubi adolescentes sitim placarent. Idem Professæ Domui largitus fuerat aureorum tria millia, ut typis vulgaret libros de restitutione P. Emmanuelis Pereiræ nostræ Societatis, quondam in Eborensi Academia Theologiæ primarii Professoris. Excusi hoc anno tomi duo. Decrevit Rex, ut Conimbricæ omnes, quibus studium Philosophiæ esset computandum pro uno anno Juris Pontificii, aut Civilis, antequam admitterentur in aulas earum facultatum, apud nostros è Logica examinarentur. Regina cum suo Infante Serenissimo Alexandro adest in templo Collegii festivo dramati in obsequium ejusdem Infantis habito. Didacus Tinocus presbyter secularis donat Collegio D. Xaverii Ulyssiponensi redditum pro Magistro scientiæ moralis. In Collegio Portuensi duplici Latinitatis Gymnasio additur tertium propter multitudinem studentium. Duo adolescentes Comitum filii legitimi egregiè vice-runt à suis oppositos obices, & se Societati manciparunt. Eborensē Collegium novis operibus venustatur; ornamentis pretiosissimis dicatur templum. In nostro Farense templo locavimus magnâ solemnitate simulacrum D. Barbaræ ad abigendas tempestates, & terræ motus. Regis placito introducuntur novendiales preces D. Josephi in majorum Collegiorum templis. Decima nona Novembris fedissima procella grandem Ulyssipone stragem edit, ad centum viginti naves aut mergit undis, aut lacerat, aut conjicit in terram, alliditque. Lembi, & minores naviculæ sine numero confractæ, ac undis raptæ. Nec in terra parva calamitas; nostræ domus damni haud modicum sunt perpeffæ. Octavâ Aprilis Ulyssipone explevit ætatem in domo tironum P. Michael Dias, ejusdem domus insignis benefactor, olim Regiæ Confessarius, Provincialis, & Assistent, multis clarus virtutibus. In Domo Professæ Ulyssiponensi 26. Novembris

Antonius Franco.

N a n

bris

bris adscriptus est aternitati P. Joannes Tavares primi Patriarchæ Ulyssiponis Occidentalis primus Confessarius, vir in re morali expertissimus, & religiosi modestiæ spectabilis. Tredecim de nostris concessere in Maranoniæ. Indiam petunt naves duæ, una de portu egressa, in qua nostri vehebantur, sic est vehementi concussa tempestate, ut ægre tenuerit sinum Iacobrigensem in Algarbiis, incapax ad iter continuandum. Tandem vitæ periodum clausit septimâ & decimâ septembris die in Portimaniensi Collegio, cum quo & ego finem impono Annalibus, P. Franciscus Salgueiro Tingitanus Doctor Theologus præclarissimus, qui virtutis regulam sibi statuit mala pati, bona facere; nam in adversitatibus tolerandis illustre erat exemplum, charitate erga miseros, infirmos, & morientes apud Portimanienses omni major commendatione.

Hactenus, quæ egit Lusitana Societas à primordiis suis in annum octogessimum quintum supra centesimum. Quæ deinceps socii gesserint, scribent alii. Non minora futura putem. Mihi aliud nihil superest, quam aeterno Numini, quas possum, habere gratias, quod animos, ac vires dederit, totque annos conservarit, ut illi præstarem hujuscemodi obsequium; tenuissimum, si spectetur ejus, cui offertur magnitudo: non parvum, si respiciatur offerentis tenuitas, & paupertas. Faxit idem Numen, sit in Ejus majorem gloriam.

Annus 1725. Soc. 186.

I.

Quatuor ætate, & meritis graviore è focii vitam fluxam cum perenni commutarent. Ulyssipone 4. Januarii P. Benedictus Oliveira, per Maranoniæ olim Visitator, vir multæ bonitatis, & charitatis. Eboræ 25. ejusdem mensis P. Antonius Correa Estremotensis; præter alia munera egit Provinciale; in eo micabat moris antiqui probitas. Quartâ Maji in Domo Professæ Ulyssiponensis P. Franciscus Tavarus ætatis octogesimo octavo; præter alios magistratus bis rexerat Provinciam vicariâ potestate; omnes agnoscebat nescium doli Israëlitarum. Undecimâ mensis ejusdem vitam explevit Pace-Augusta octogenario major P. Antonius Carolus Casnedius Mediolanensis, olim Archithalassi Legionis, & Castellæ Confessarius; cum ipso migravit in Lusitaniam anno 1702. His postremis annis egit Vice-Provinciale, & Visitatorem. Nullâ suâ culpâ compulsus est se Magistratu abdicare, & ut tempori serviretur, de curia secedere. Abiit Pacem-Augustam, quæ est urbs jam ditionis Regis Castellani; ibi intra decimum sui adventus diem emoritur. Splenduit multâ religione, & sapientiâ.

Iussu Regis sacratum multâ cæremoniâ altare Divæ Quiteriæ in templo Domus Professæ Ulyssiponensis. Profecti Goam undecim, duo in Malabaricas Miliones, novem sacerdotes ad Sinam cum Legato Regis Lusitani ad novum Imperatorem Sinensem. Rediit P. Antonius Magalanus, qui venerat Imperatoris defuncti Legatus ad Lulianum Regem.

Eboræ nobilitatum novis operibus Collegium. In templo totum Sacellum divi Francisci Xaverii auro obductum sumptibus immodicis. Ubi decussantur pergula, sine transitu in medio Collegii, ædificatur aula spectandis architecturis, sumptu P. Antonii Franco. Ambulacra duo sternuntur quadrato lapide. In villa suburbana de novo effoditur tertius puteus successu optato propter aquæ saluberrimæ, & ad irriganda pomaria fecundissimam venam. Post theses, ut ajunt, habitas in solemnitate divi Spiritus Collegii Purificationis alumnus æquæ audax, ac inurbanus, quod apparitor Academicus intravit indecore. Idcirco carceri Academico mancipatus: & Convictores, pueri primariæ nobilitatis, quod Collegæ fecissent animos, in suis cubiculis, tanquam in carcere, dictis aliquot claudi. In illum denique, post menses tres duri carceris, prolata sententia, prout merebatur, ab Academico Conservatore.

Ulyssipone 13. Junii renunciatur Provincialis P. Josephus Almeida, & Præpositus Domus Professæ P. Laurentius Ferreira Doctor Theologus, eosque in suum conspectum benigne admisit Rex. Placito ejus, qui poterat, in supplicatione Theophorica Domus Professæ omnes nostri processere loco statui accommodo: Coadjutores lineari Cruci agmen præeunti habebant, mox thrones, focii minoribus initiati, Coadjutores spirituales, demum Profecti.

S. Parentis Ignatii cultus incrementum sumpsit Portalegriz. Vix domus est in qua non legantur hæc verba: *Sanctus Ignatius de Loyola Societatis Jesu Fundator*. Id factum ad abigendos lemures, & prætigias. In prædio nostri Collegii Pego escuro dicto sic legimus stygiæ infestant domos, ut nullis exorcismis arceri possent. Verum ubi parietibus inscripsere dicta verba, omnis vis, & altus mali hostis evanuit. Hæc ad finem Augulli. Cum quo Synopsis Annalium Lusitanorum Societatis JESU explicat.

Catt-